

हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्वेष्टमेण्ट एंड डेवलपमेण्ट कम्पनी लिमिटेड

Hydroelectricity Investment and Development Company Ltd.

नयाँबानेश्वर, काठमाडौं

११ औं वार्षिकोत्सवको अवसरमा प्रकाशित कम्पनीका गतिविधि एवम् भावी गन्तव्य सम्बन्धी मलक

जलविद्युतसँग सम्बन्धित आयोजनामा लगानी गर्ने मुलुकको सक्षम र अग्रणी संस्था

कम्पनीको परिचय

- नेपालको जलविद्युत क्षेत्रको विकासका लागि आवश्यक परिमाणको पूँजी व्यवस्थापन गर्न दीर्घकालीन प्रकृतिको पूँजी परिचालन गर्न तथा वित्तीय सोतलाई अधिक तथा प्राविधिक रूपले सम्भाव्य जलविद्युत आयोजनामा शेयर वा ऋणका रूपमा लगानी गर्ने प्रमुख उद्देश्यका साथ नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को निर्णय बमोजिम वि.स. २०६८ आषाढ २७ गते यस कम्पनीको संस्थापना भएको ।
- प्रारम्भमा जलविद्युत लगानी तथा विकास कम्पनी लिमिटेडको नामवाट स्थापना भएको यस कम्पनीको नाम वि.स. २०७५ मा परिवर्तन गरी हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्वेष्टमेन्ट एंड डेवलपमेण्ट कम्पनी लिमिटेडमा रूपान्तरण गरिएको ।
- नेपाल सरकारले मिति २०६८/०४/०२ मा नेपाल राष्ट्र बैंक ऐनले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी कम्पनीलाई वित्तीय संस्थाको रूपमा तोकेको ।
- मिति २०६९/०३/२६ मा नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ७६ बमोजिम कम्पनीलाई ऋण लगानी गर्न स्वीकृति प्रदान गरेको ।
- दशौं वार्षिक साधारण सभावाट कम्पनीको प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीमा संशोधन गरी कम्पनीले जलविद्युतको क्षेत्रका अलावा अन्य नवीकरणीय उर्जासँग सम्बन्धित परियोजनामा लगानी गर्न सक्ने व्यवस्था थप गरिएको ।
- नेपाल राष्ट्र बैंकले मिति २०७८/१०/५ मा सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी बैंक तथा वित्तीय संस्थाको ऋण असुली ऐन, २०५८ (संशोधन सहित) को दफा ३ (घ) बमोजिम यस कम्पनीलाई उक्त ऐनको व्यवस्था लागू हुने संस्थाको रूपमा तोकेको र सो व्यवस्थावाट कम्पनीको ऋण असुलीका लागि कानुनी आधारसिलाको निर्माण भएको ।
- त्यसै गरी नेपाल राष्ट्र बैंकले "क" "ख" र "ग" वर्गका ईजाजतपत्र प्राप्त संस्थालाई जारी गरेको एकिकृत निर्देशन, २०७८ को निर्देशन नं. ११ को बैंदा नं. ३१) मा संशोधन भएको र सो संशोधनावाट यस कम्पनीले बैंक तथा वित्तीय संस्थाङां वा कम्चारी सञ्चय कोष र नागरिक लगानीको काप जस्ता निकायहरूसँग सहभित्रीयकरण गठन गरी सो को नेतृत्व समेत गर्न सक्ने व्यवस्था भएको ।
- हाल कम्पनीको अधिकृत पूँजी रु.५० अर्ब, जारी पूँजी रु.२३ अर्ब ४९ करोड ६० लाख र चुक्ता पूँजी २० अर्ब १९ करोड ६० लाख रहेको छ । प्रवदेशक संस्थाहरूले खरिद नगरेको अवितरित ३ करोड ३० लाख कित्ता हकप्रद शेयर अन्य संस्थापक समुहमा वर्गिकरण गरी लिलाम विकासको प्रक्रियामा रहेको छ । पूँजी संरचनामा नेपाल सरकारको ५० प्रतिशत, कम्चारी सञ्चय कोषको ५ प्रतिशत, नागरिक लगानीको कोषको ५ प्रतिशत, राष्ट्रिय बीमा संस्थानको ५ प्रतिशत, अन्य संस्थापक समुहको १५ प्रतिशत र सर्वसाधारण समुहको २० प्रतिशत रहेको ।

कम्पनीका प्रमुख कार्यहरू

लगानी सम्बन्धी कार्य	वित्तीय स्रोत परिचालन सम्बन्धी कार्य	अन्य कार्य
जलविद्युत तथा नवीकरणीय उर्जाको उत्पादन, प्रसारण, वितरण तथा व्यापार गर्ने परियोजना वा सङ्गठित संस्थामा शेयर वा ऋण लगानी गर्ने ।	विदेशी संस्था एवं गैरआवासीय नेपालीबाट विदेशी मुद्रामा ऋण वा अनुदान प्राप्त गर्ने ।	जलविद्युत तथा नवीकरणीय उर्जाको उत्पादन तथा वितरण गर्ने ।
त्यस्ता आयोजनाहरूमा प्रत्यक्ष वा बैंक तथा वित्तीय संस्थामाकार्फत ऋण लगानी गर्ने ।	कम्पनीलाई आवश्यक पर्ने क्रमानुसार बैंक वा वित्तीय संस्थावाट ऋण लिने ।	मुव्याइनका लागि वित्तीय संस्थावाट ऋण लिने ।
जलविद्युत तथा नवीकरणीय उर्जासँग सम्बन्धित परियोजनाका लगानी जारी हुने वैपाल, डिबेच्चर जस्ता क्रान्तिपत्रमा कम्पनीले लगानी गर्ने ।	आपानो स्वामित्वमा सहायक कम्पनी स्थापना गरी जलविद्युत उत्पादन, प्रसारण तथा वितरण गर्ने ।	जलविद्युत तथा नवीकरणीय उर्जाको उत्पादन तथा वितरण गर्ने ।
आपानो स्वामित्वमा सहायक कम्पनी स्थापना गरी जलविद्युत उत्पादन, प्रसारण तथा वितरण गर्ने परियोजनाको लिंग लगानीकर्ता जुटाउने ।	आपानो स्वामित्वमा वित्तीय उपकरणहरू जारी गर्ने ।	जलविद्युत तथा नवीकरणीय उर्जाको उत्पादन तथा वितरण गर्ने ।
नेपाल सरकार वा अन्य स्वदेशी वा विदेशी निकायबाट प्राप्त भएको रकम क्रान्तिको रूपमा प्रवाह गर्ने वा ऋण व्यवस्थापन गर्ने ।	सामुहिक लगानीको कोष स्थापना एवं सञ्चालन गर्ने ।	सामुहिक लगानीको वित्तीय संस्थावाट ऋण लिने ।

दीर्घकालिन लक्ष्य

आगामी दश वर्षको दीर्घकालिन लक्ष्य बमोजिम निर्धारण गरिएको छ ।

- कुल लगानीमध्ये न्यूनतम ४५ प्रतिशत शेयर पूँजीमा र अधिकतम ५५ प्रतिशत ऋणमा लगानी गर्ने गरी दीर्घकालीन लगानी संरचना (Portfolio) तयार गर्ने ।
- करिव १० हजार मेगावाट जडित क्षमताका जलविद्युत आयोजनाहरूमा रु. १५० अर्ब बराबरको लगानीमा कम्पनीको सलगता रहने ।
- कम्पनीको पूँजीको कोषमा न्यूनतम तीन गुण लचकता (Leverage) कायम गर्ने गरी शेयर पूँजी बापत रु.४० अर्ब र अन्य वित्तीय उपकरणको माध्यमबाट रु. १२० अर्ब सहित कुल रु. १६० अर्ब वित्तीय स्रोतको न्यूनतम १० प्रतिशत रकम जलविद्युत आयोजनाहरूमा लगानी गर्ने ।
- परिचालन भएको वित्तीय स्रोतको न्यूनतम १० प्रतिशत रकम जलविद्युत आयोजनाहरूमा लगानी गर्ने ।
- कम्पनीका शेरथनीहरूलाई वार्षिक न्यूनतम १० प्रतिशत दीर्घकालीन प्रतिफल प्रदान गर्ने गरी वित्तीय स्रोतको व्यवस्थापन गर्ने ।

मा. प्रमुख मुसाल

जनकी

उर्जा, जलविद्युत तथा स्टेचाइ

पर्यावरण

कम्पनी

कम्पनी